

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

Ó-vár. Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csőtörtőkön és Szombaton.

Ara évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért elsőször 7 kr, másodsor 6 kr., harmadszor 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, február 12-kén 1861.

(Gr. L. K.) Ha visszatekintünk a múltba, ha átlapozzuk történetkönyveinket, azt tapasztaljuk, hogy az osztrák kormány mindig törekedett megszerezni Erdélyt, és miután birtokába jutott, annak érdekeit a Magyarországtól igyekezett külön választani, s magának itt erős pártot szerezni.

Amde nem a törvények alapján, a miket nagyon is sok csorba ejtetett és a miknek némiképeni helyreállítását szolgált a Leopoldinum diploma (1691. dec. 4.) Természetes, hogy ekint a magyarságot céljaira meg nem nyerhette.

Nem egészen egy századdal a Leopoldi oklevél után a dacos nemzet fékezése a kormány egy pártja drastikus szerhez folyamodott.

A német államférfiak családokztak.... a nemzet nem hajolt meg, nem pusztult el, hanem már-már fenyegető szenderéből fölriadt, miként felszoktunk ijedni, midőn a kripták halált leheli hideg szellője érint.

Ez ébredés föl van jegyezve az 1790¹/₁ törvény-czikkekben, különösen fölismerhető az a 3-ik czikkben.

Ez időtől 1830-ig mintha egy kihalt élettelen és terméketlen pusztán vándorolnánk át, hol a délibáb üzi csalfa játékát.

E negyven évnvi korszak első felében lángba borulva találjuk Európát, lángba borulva az osztrák-birodalmat, és a harcok eme korában, a népek fejlődelmekben a szabadság zászlóvivőit vélték fölismerni.

E délibábnak még a harcok után is soká hittek a népek, nálunk e szép álom 1830 körül kezdett tűnődni, s csakhamar egészen elenyészett.

1832. a szabadelvű párt annyira erősült, hogy jónak láták feledve a törvényeket, királyi rendelet következtében a markale protocollumokban kihuzásokat tenni; 1833-ban leirat érkezett a megyékhez, miben a candidatiok megsemmisítettnek *), ezen candidatiok nem a normativumok, hanem a törvények szerint eszközöltetvén.

Ily előzmények következtében már a következő évben a nemzetet fölébredve és küzdve találjuk.

A német államférfiak ez idő óta kettőztetett figyelemmel kísérik az Erdélyben történeteket, és vajjon miért?

Politikai szempontból tekintve oly fontos-e Erdély az osztrák birodalomra nézve? igen, de nem önmagáért, hanem Magyarhonért, mint oly fontos stratégiai pont, hol a birodalom Magyarhon kulcsát őrzi, mivel egy a reactio részére megnyert Erdély, és a Lajtha közé szorított szabad Magyarország nem képzelhető.

Látva, hogy a felsőbb intéző körökben még ma is az unió iránt oly kevés rokonszenv mutatkozik, ebben legfőkébb a bukott rendszer utolsó erőfeszítését ismerhettük fel.

Világosan áll ugyanis az osztrák államférfiak előtt Erdély hadműtani szempontból fontossága. Tudják a történelemből, hogy a ki a Lajthát bírja annak hatalma előtt nyitva áll Magyarország a Dunáig, a ki pedig Erdélyt bírja, azé Magyarország a Tiszáig. És így, a ki e két ponton szilárd állást foglal, az kecsgetetheti magát avval, hogy egy Magyarország elfoglalására intézett merész kísérlet nemcsak ábránd, mivel mit tudna magára maradvá véghez vinni a két tűz közé szorított s könnyen derékon áttörhető Duna és Tisza közötti országrész.

Ez lebeghetett az osztrák államférfiak előtt, midőn tért nyitának arra, hogy a nemzetiségek közötti féltékenykedést viszont feljussák.

Ez lehete utógondolatuk, a midőn a conferenciá eszméjét megragadák?

Mi a konferenciát nem tartottuk ugyan soha törvényesnek, kedélyünk elborult, midőn a felől értesültünk, hogy emez irányadó, s a „Kol. Közlöny” 24-dik számában általunk kijelölt értelemben fontos következményű értekezlet Erdélyre nézve is az ágyuk uralma alatt, egy várban megtartatik.

Mindamellett biztunk, s e lapban ki is volt

*) 4349. gubernialis szám alatt martius 24-ikén 1833 szám nélkül kelt királyi leirat.

mondva, hogy ama bizalmi értekezleten, — melyről nem lehetett mondani, hogy a tulzóbb pártokból volt választva — az 1848-ki szentesített törvényeket a többség meg nem tagadandja. Ott a többség ismerte annyira a törvényt, hogy azt országgyűlésen kívül változtatni ne merészelje. Biztunk tehát a többségben, a nélkül, hogy csalódásba ringassuk magunkat, miszerint lesznek a románok közt, a kik a Szebenben átok alatt kikötött határozathoz tartják magokat; Schmidt urról pedig brassói szászoktól előre vett értesítést e lapok szerkesztője, hogy ő az 1848-diki törvények ellen leand; de egyszersmind szintén vett arról is értesítést, hogy a szász nemzet abszolút többsége az 1848-diki törvények mellett buzog, s hogy az értekezleten e nagy többségnek is lesznek képviselői.

Tudtuk e szerint, hogy Fejérvár nem lesz éppen Esztergam; ámbár ha a román nép közvéleményét tekintjük, nem hittük, hogy az értekezleten éppen egy román se legyen, ki az alkotmány mellett nyilatkozzék.

Hogy pedig a román népből és értelmiségből sokan vannak az unió mellett, bizonyítják azt az e lapokban tett s még teendő nyilatkozatok.

Az uralkodó felség környezete be fogja látni, ha vajjon czélszerű-e, hogy problematikusá tegye Erdély kérdését, melyet egy szentesített törvény már megoldott.

Az értekezlet abszolút többsége nyilatkozott az 1848-ki törvények mellett, és azon felül ezek mellett áll a jog és igazság. E jogot szívében hordja minden székely, minden magyar, szívében a szászok nagy többsége, s szívében igen sok román, a kik belátják, hogy minden szabadságot, mit a felszabadult nép bir, csakis az 1848-ki törvénynek köszönheti.

Mi igaz, hogy örömmünepet ülnénk, ha e bizalmi értekezleten nemzettöredéki szakadás helyett csak is pártszakadást láttunk volna; de azért rendítetlenül állítjuk, hogy az 1848-ki törvények csorbulást nem szenvedhetnek, mert e szentesített törvény parancsol úgy az egyénnek mint a néptöredékeknek, s e törvényt sem a főhatalom, sem ellenvélemények töredéke nem változtathatja, a törvényben megállított országgyűlésen kívül. Ha valaki ezen más utakon változtatna, akkor nem volna igaz, hogy a practica sanctio által szentesített alkotmány vissza van állítva.

A fejérvári értekezlet többségét a Királyhágón inneni rész minden törvényhatósága támogatni fogja. Ebben nem kételkedünk.

Az ellenvéleményű töredék tudja vagy nem tudja, oly párt kezére játszik, mely Erdélyt hadműtani szempontnak tekinti szemben Magyarországgal, és zászlójára e jelmondatot tűzte ki: „Divide et impera.”

Gróf Teleki Lászlóhoz üdvözlő iratokat intéztek Hont- és Barsmegyék. A gróf válasza következők: I. Hontmegyéhez. Milyen tisztelt megyei közönség! Nagy megilletődéssel olvastam a tisztelt megyei közönségnek folyó évi jan. 21-éről hoztam intézett, s reám nézve oly becses levelét. A legnagyobb örömet, s legkedvesb vigaszt nyújtotta az nekem. Köszönetet s hálát mondok önöknek, tisztelt honfitársaim, e kitüntetésért, oly fértas s oly részvételjes üdvözlőkért! Csak azt sajnálom, hogy jelen helyzetemnél fogva arra most nem válaszolhatok annyira szívem óhajta szerint, mint azt pár hó múlva tehetném. Mert a legszembetűnőbb kapcsolat, a pártkülönbség legvérengzőbb korszakában, akasztófára ítéltetett. Bűnnek mondom e tettet, nem adva neki más nevet, mert nagyobbban tartom a gyilkosságnál — minden esetben bélyegzőbbnek.

Tizenkét évig tartott száműzetésem után, mely alatt

minden gondolatom és sovárom hazánké volt, minden vigaszom az, hogy valaha, boldogabb időkben láthatandom meg Magyarhon síkjait és bérceit; úgy kerülni vissza e szent földre mint fogoly, hon lenni s hon letemnek nem örvendhetni! oly kin ez, melyet soha nem feledendek el, valamint azt sem, hogy kiknek köszönhetem. Azonban ily fájdalom is, ha megbírjuk, a honszeretethez, polgár kebelben talán nem rosz járulék. Mint szavamra szabadon bocsátott, nem pedig megkegyelmezett rab, azzal nyugtathatom meg magamat, hogy honi tevékenységem akadályá csupán ideiglenes, és semmi sem gátol abban, hogy, midőn pár hó múlva e működési tér előttem ismét megnyílik, itt eddigi politikai elveimet, irányomat, rokonszencimet szabadon követhessem.

En sem hagyhatom említetlenül, tisztelt megyei közönség, a hazafiai hála azon szent kötelekeit, mik engem Hontmegyéhez csatolnak. Dicsősége életemnek 1848-ban azon nap, melyen e tisztelt megye népgyűlése arra érdemesített, hogy főispánjává válaszson, s véglegelhetemig szívemben maradván e kitüntetés emléke. Bizonyára mondhatom, hogy valamint egész polgári életemen át személyemre vonatkozólag semmi sem hatott meg jobban, mint hire: úgy később, annyi keserv után s alatt, egész politikai multamból, semmi sem nyújtott nekem kedvesb vigaszt, mint az errei visszagondolás. Lelkem legmélyebb meggyőződését fejezem ki, azt állítva, hogy honpolgár nem tűzhet ki, egész élete munkásságának, ily kitüntetés kellő megérdemlésénél magasabb eszt, — s boldognak tartsa magát a ki azt elérheti.

Fogadják, tisztelt honfitársaim, mely hálámnak ezen ösztinte, ámbár, az érzelmehez képest, mi áthatott, csekély kifejezését — és legyenek kegyesek elhinni, hogy sovárogra várom a közel időt, midőn adott szavam megengedendőt, hogy a honfi-küzdelmek mezéjén — annyi becsületi tartozásaimnak fizetésében, annyi kedves és szent kötelesség teljesítésében munkás lehessen.

Áldja meg önöket a magyarok Istene! változhatlan hazafiai hűséggel s nagyrabecstüléssel öröklök a mélyen tisztelt közönségnek, Gyömrőn, 1861-dik évi január 31-én, alázatos atyafi szolgája, Teleki László.

II. Barsmegyéhez: Milyen tisztelt megyei közönség! Lelkemre hatott folyó év január 22-dikén kelt nagybecsű levele a mélyen tisztelt megyei közönségnek. Nem birom kellő szavakba foglalni köszönetemet ezen oly nemes és oly jótékonyan részvételjes hazafiai üdvözlőért. De önök, tisztelt honfitársaim, tudják, hogy ennél jobb vigaszt nekem jelen helyzetemben nem nyújthattak. Valamint tudják s érzik, minő fájdalmasan esik nekem erőszakos kiragadtatásom azon feledhetlen társaim s barátaim köréből, kikhez közös küzdelmek, szenvedések, közös elvek s remények csatolnak annyi év óta, s minő fájdalmas itt, habár csak pillanatig is, tevékenység nélküli tanuja lenni drága hazánk alkotmányos mozgalmainak, éppen a válság idején. — A ki képzeli ezen szenvedést, képzélheti azt is, milyenemmel meglepéssel halom a civilizált világ s abban különösen kedves honunk egyhangú kárhoztató ítéletét, a szász kormányának rajtam elkövetett... tette fölött, melynek ily kint köszönhetek.

A közvéleménynek e dörgő hangja nem nekem, hanem Európa erkölcsi érzelmének elégtét — s egyszersmind előjele ama szellemi hatalom győzelmének a nyers erők kicsapongásai fölött, melynek állandó diadala jövőben, a sötét századok annyi rendszerezett bűneivel és átkos intézményeivel együtt, lehetlenekké teend oly merényleteket is, minők nek én ideiglenes áldozatául esém.

A mi pedig jelen helyzetemet illeti, vigasztalhatlanná tenne az, ha politikai tevékenységemről végképen le kellett volna mondanom; és midőn hazánk iránti kötelességemet többé nem teljesíthetném, előttem nem volna többé becsé életemnek. — Soha nem bocsáthatnám meg magamnak, ha bármilyen körülmények közt is, ilyet ígertem volna.

De hála az égnek, fennmaradt azon megnyugtatósom, hogy pár hó múlva fölléphetek ismét itt a hazában, a politikai működés terén, s egész életemen át mindig és mindenütt enyimeknek vallott elveim s irányom nyílt követésére nézve — teljesen szabad és minden korlától ment vagyok.

Fogadják tisztelt honfitársaim mely hálám kijelentését rólam szíves kegyes megemlékezésükért, mely nekem szint-oly kedves vigaszt, mint becses kitüntetés.

Változhatlan hazafiai hűséggel s nagyrabecstüléssel öröklök a mélyen tisztelt megyei közönségnek Gyömrőn, 1861. évi jan. 31-én, alázatos atyafi szolgája Teleki László s. k.

Kolozsvár, február 10-kén 1861.

(H. S.) Annak is oka van, hogy a rák miért nem megy a vetésre, meg annak is, hogy a „Hermannstädter Zeitung” miért nem felel férfiasan mindazon tételeinkre, a melyeket „az unió kérdése” körül elmondott ferde állításai ellenében, elég érthetőleg formulázva, hozzá intéztünk.

Nem kell valami nagy, oedipusi ész az egész talány megfejtésére.

Schmidt Henrik ur azon kellemetlen helyzetben van, hogy vagy czáfólió tételeinket eltiporni, vagy saját tévedését bevallani tartozik. Amazt tenni képtelen; ehez nincs elég elszántsága, mert semmihez se kell több önmegtagadás, mint igazságszeretettünket éppen tévedéseink elismerése által bizonyítani be. Azonban ha már egyszer felült a „magas politika” vesszőparipájára, valahogy csak ki kell vágnia magát! S hogy intézi e vitézi actust? Valóban nem valami cociasi vagy leonidási modorban! Egyszerűen megharagszik, hogy romboló és gyújtogató bombáira miért nem felelünk édeskés,

ezukros bonbonokkal vissza, s egy gascogni hős eredetiségével mondja, hogy mintán „csak azért is”-féle argumentumát inkább egy „makrancos gyermekhez illő”-nek találjuk, igen örövend, hogy a vitaközlés folytatásának kötelessége alól fölmintve érezteti magát.

Szép, igen szép! Nem akarjuk t. polgártársunkat e magasztos öröm élvezetében zavarni. Isten őrizzen! Futó el-lenségnek aranyhíd! Azonban meg kell jegyeztünk, hogy ha szalmaszarkanyut köt, s most már éppen „duzzogó gyermek” módjára vonul a várnégyszögbe, e stratégiai igen kényelmes és hasznosnak kell ugyan elismernünk, de korszorját nem irigyljük, s tulajdonképp most már meg sem foghatjuk: miért lépte hát át a Tícinot?

Am kövesse Schmidt ur saját tetszését; de ne feledje, hogy minden ezafelő kérdésünkre adós maradt a felelettel! Ne feledje pedig, hogy maga volt, a ki a csatát kezdte, a legeszélytelenebbül megtámadván az uniótörvényt. Mi rögönt felültünk, s megmutattunk, hogy batteriát mily könnyű demontozni; megmutattuk, mert retírált és retírádját vajmi gyenge türggyel fedezi, mielőtt a derék csatát elfogadta volna!

Mit akar Schmidt ur? Gondol-e arra, hogy még ezután is folytassa hasonló kiütéseit? Reméli-e, hogy e guerillaharcot Isten tudja miféle érdek szoldjában ezután is még megújithassa? Végkép vonul-e vissza azon tanúsággal, hogy szerencsés kimeneteli harcra csak az lehet, a mely igazságért nyíltan vívatik! Avagy visszavonul azon feltett szándékkal, hogy rejtékelyből majd ismét elkezdje a puskázást, nem valami elvöl kitalált szükségesség elért, hanem csak azért tán, hogy legyen harc, a midőn pedig „nulla salus belli”! És a mint saját lapja 11-dik számában egy „Kreisch, 31. Jänner” datummal ellátott nyílt levélben kérdik: „mi szükség arra, hogy Sch. ur plus royalist que le Roi méme (szabad fordítás szerint: a császárnál császáribb) legyen, s mint pozsoni születés, miért akar a száznál száznál lenni? Avagy ezután is úgy legyen, a mint, fájdalom! 1848 óta volt, hogy az úgynevezett szász ügyek élén mindig egy idegen és nem benszülött szász” kardoskodják? sat.

Alkárminő feleletet kapjunk vagy ne kapjunk is e kérdésre, s bármilyen kevéssé gyönyörködünk egy, a „H. Ztg.” ellen folytatandó polemikában, de elutasíthatlan kötelességünknek ismerjük e gyanus irányu lap szívtelen törekvéseit tovább is figyelemmel kísérni, s valahányszor szükség lesz rá, a csuklya alatt rejtőző szarvacskákra rámutatni.

Gazdasági-egylet. — Választmányi ülés folyó hó 4-kén gróf Mikó Imre ő nagyméltósága elnökölte alatt.

1) A n.-szebeni helytartótanács jelenti, hogy a cs. k. államminiszteriumnak Erdély nagyjefeledelmességét illető hivatali működése f. év január 1-jén megszűnt, a közigazgatási ügyek kezelését az erdélyi udvari kancellária vette át. Továbbá: ugyanez a helytartótanács a maroszeiki gazdasági fiók-egyletnek megerősített végett felterjesztett alapszabályait véleményadás végett az egylet választmányához küldvén át, a választmány a véleményezés minél előbbi elkészítésére bizottságot nevez ki, a mely bizottságának tagjai: b. Bánfi János, b. Huszár Sándor, Nagy Elek, Pál Sándor és Nagy János.

2) A gyümölcsészeti szakosztály beadja Báthi Gábor fintaházi földbirtokos szőlőművelési rendszerének ismertetése felőli jelentését. Báthi Gábor sajátos művelési rendszerét, mely tudunkra még sehol gyakorlatban nincs, már 10—15 éve folytatja, és az, a mi úgynevezett koronás szőlőművelési módjának legtöbb barátot szerzett, az a termés mennyisége: évenként 400 veder = 80 akó egy 1600 □ ölös holdról. Feltűnő, hogy az egyszerű magyar falusi birtokos 10 év óta neveli a termő vesszőket, Hooibrenk méltán dicsért ok-szerű módja és elvei szerint. Bathi ur rendszerét egyszerűnek nem lehet mondani, gyakorolt kezek közt azonban az nem nehéz. Az ismertetés a közzétételre érdemes lévén, a választmány elhatározta, hogy azt, azon modorban, a mint fogalmazva van, a szerző neve alatt és annak javára ki-nyomatja.

A figyelmet ébresztett értekezés kinyomatására maga a gyűlés ideje alatt 55 ft gyűlt egybe.

3) Biharmegyei szolgabíró Balogh Imre, hazánk egyik szorgalmas gyümölcskedvelője részére, a ki gazdag kertje jeles gyümölcseivel szakosztályunkhoz többféle kitűnő alma-fajokat küldött be ismertetés végett, a gyümölcsészeti terén szerzett érdemeiért a választmány egyletünkben a tisztelet-beli tagságot kieszközölni igérte.

4) A választmány nagy érdeklődéssel hallgatta Siebenfreund János tagtársunknak a német pomológusoknak múlt évben Berlinben tartott nagy gyűléséről körülményesen írott jelen-tését, a melyben a gyűlés történetét, célját, a szakosztá-lyok működését tárgyalta, a jártas szakember avatóságá-val adja elő. A választmány a tanúságos jelentést köszönet-tel vette, s egyzersmind t. tagtársunkat felszólítja, hogy a jelentésében megemlített Lucas-féle gyümölcs-aszaló-kemen-ez mintáját egyletünk számára megszerezze. Az aszaló ke-vés helyet foglal el, mintegy 45 ft-ba került, s benne 30 kr tüzelő anyag felhasználása mellett 24 óra alatt 2 mázsa felszeldelt gyümölcsöt lehet megaszalni.

5) A pénztárnoki 1860-ra vonatkozó jelentésből kitet-szik, hogy 1859-ben az egylet alapítókéje tett 39,119 forint, a mely összeg 1860-ban 47,180 ftra emelkedett; van a tár-latki alapnak 413, a pályázati alapnak 230 ftja; a gépszertő szakosztály adós 655 forinttal; a közleked 500 ftrtal többet költött mint a mennyit jövedelmezett. Az egylet kezelése ke-rült 2056 ftrba.

6) Szóba jött, hogy mintán az udvarhelyszéki állat-tár-lat felől már többször vettünk öröndetes tudósításokat, s a vávali háromszéki gazdasági kiállítás, a szorgalmas, ipar-tizlathoz tehetőség- és hajlammal bíró Háromszék első verseny-zeti kiztdterő, a kezdet elején kielégítő eredményt és köve-tésre méltó áldozatkészséget tanúsított, a fölbredő érdekel-tés fenntartására és további fejlesztésére gazdasági iparunk érdekében mind két helyen a kiállítások rendezése e jelen évben is megújítandó lenne. A választmány az indítványt elfogadja és Udvarhelyszékre nézve meghatározza, hogy má-

jus 2-kán Székely-Keresztúron állat-kiállítást rendez. Ezen alkalommal egyik háromszéki t. tagtársunk a háromszéki kiállításon termékenysége és súlyát díjt nyert két búza-fajt ajánl a gazdáközönség figyelmébe: az egyik a galaczi, a másik a közönséges háromszéki veres búza. Ezen ajánlat következében többen mindkét búzafajból megrendelést tettek.

7) A választmány sajnálattal tapasztalja, hogy a rész-vény és kamathátralék miatt — mintegy 2500 ft — az egy-let rendes működésében nagymértékben akadályozva van, a hátralék beszerzésére nézve a pénztárnok oda utasított, hogy az illetőket levélben szólítsa fel kötelezettségük telje-sítésére, s pedig mivel az adott szó és névalírás több a csupa erkölcsi kötelezettségénél, azokat is keresse meg, kik kötelezetvényeiket még be nem adták; s ha lesznek ezen fel-szólítás dacára is még késedelmezők, azokat elnököleg vagy hirlap útján kell felszólítani.

8) Pénztárnok Kulissek János ur elmúlt 1860-dik évet pénztárnoki hivatala után számára eső 120 pftra menő fizetését az egyesület alapítókéje gyarapítására ajánlja fel, a mely hazafi nemes ajánlatot a választmány köszönettel fo-gadott.

9) Részvényes tagjai lettek: gróf Mikes Miklós és Nagy János m. k. titokok.

Nagy-Enyed, február 10-kén. — Mint átutazó, de szemtanú, hazafiai kötelememnek tartom utazásom alattiokról tudomást tenni.

Tordán nagyméltósága b. Kemény Ferenc korlátnok és nmlsgr. Mikó Imre ő excljok 28 tordai lovas polgár által lőnek Új-Torda végén fogadtatva, a mi a két hon nagy-jainak, mint nem egyszerre érkezőknek rendre történt. A polgárság és lelkes kar által élénk szónoklattal üdvözöl-tettek, mit a fenttisztelt honfiak a legmelegebb szavakkal viszonoztak.

Felvincz mezővárosa kitűnőleg fogadta lovassága és fogatai által s elkísérő egész a volt fizig, hol a lovasság-ból 12 kiválva, a már idáig jött enyedi lovassághoz csatlako-zott, s azzal haladta be Enyedre. A Felvincz és Enyed közti téren magyar és román szónokok, zászlóik egyesítése mel-lett, szép szavalattal fogadák.

A megye és városi polgárság részéről 19 pár, legtel-hetőbb fényű, nemzeti jellegű lovas által fogadtattak. A vá-roshan, több nemzeti zászlók lengése mellett, b. Kemény István ur érdekes szavai által köszöntettek, viszonozván ezt a fenttisztelt legűszintebb honfiai érzelmeik szerint. Este a város kivilágítottak. 7 órakor a piacról, mintegy 150 fállyás egyén, részint polgárok, részint tanulók Rákóczi-induló mellett, kellő rendben b. Kemény Ferenc ő exclja szállására — övezgy Zeyk Domokosnő laka — elibe, innen vissza gr. Mikó Imre ő exclja szállásához — a kollegium „Hattyu” czimű vendéglőjéhez — ment tisztelegni. Az előbb tisztelet korlátnoksági elnök urnál, tanodai senior, Sándor János ur szavallott, igen hön tolmácsolva az ifjuság szívér-zelmeit; az utóbbinál Garda József segéd-tanár ur, a megye, város és tanuló ifjuság őszinte érzelmeit, illethezzel és igen finom tapintattal tolmácsál, mely érzelmi tolmácsolások, a két lelkes honnaggy, röviden, — de a jelenlévőket mélyen megdöbbentő — vizonozott. E szavallatokat a tanoda igen ki-mivelt énekara zárt közbé, az oly lelkesítő és édes dallamu „Szózat” és „Hymnus” által. Mindez megtörténte után min-denki a legnagyobb csendben hazavonult. Este csinos ka-szinó-bál a városházánál. A tovább történetekről, bár mint hivatalos vendég, többet.

KÜLÖNFÉLEK.

— A „K. Közlöny” részéről jeles történetírók Kö-vári László, s az utazásairól ismert B. Orbán Balázs jelen-tek meg érteitökül a fejevári értekezletre.

— Ágoston Károly helybeli kath. káplán édes anyja, Bauer Terézia, néhai kolozsvári polgár Ágoston László öz-vegye, f. évi febr. 8-dikán egy jobblétre szenderült. Béke hamvaira!

— Az országbírói értekezlet szakbizottmányai, mint a „Stürgöy” írja, már majd mind elkészítik jelentéseiket, s részint be is adták; csak még néhányan, névszerint a pol-gári törvény bizottmánya, van még azoknak szerkesztésével elfoglalva. Váltó, csőd és kereskedelmi törvényekre, az ár-valügyre, hagyatéki tárgyalásokra nézve, ugy az ügyvédsé-get s közjegyzőséget illetőleg, mint halljuk, a hazai törvé-nyek jóformán teljes visszaállításra hozott javaslatba; bün-tető törvényül az 1843-diki javallat fogadtatott el. A polgári anyagi és alak, egy a hányajogra nézve a két törvényho-zási rendszer összeillesztésének kísérlete szándékolatlik. Ellenben az urbéri törvényekre nézve a jelenlegi állapot föntartása, mely az ebbeli hazai törvények emanatiójának tekintett — lön lényegileg indítványozva. — Jövő szerdán fognak hibetöleg az egyetemes ülések megnyitni.

— Esztergom sz. kir. városa jan. 22-én tartott köz-gyűlésében Besze János azt indítványozván, hogy Kossuthot és Klápkát — kiket a városi közönség egyetelműleg kép-viselőkné megválasztott — a jan. 16-diki kir. leirat nyomán a jegyzőkönyvből törölnek ki: indítványát egy hang sem pártolta.

— A febr. 1-jén tartott Pest városi közgyűlést az ugy-nevezett szabadelvű párt tömörebb fellépése tette nagyjelen-tőségűvé. A királyi leiratra adandó válasz megvitatása lévén a tárgy, Szilágyi Virgil a Deák Ferenc által szerkesztett felirattal azzal támadta meg, hogy az kevéssé erélyes. Erre a felirat mellett Lukács Móricz és b. Eötvös szólaltak fel, s különösen báró Eötvös oly hatásos beszédet tartott, hogy Deák felirattal az összes hallgatóság egyhangulag elfogadta. Találón jellemzi ezen gyűlés jelentőségét gr. Keglevich Béla azon észrevételre, hogy bár Szilágyi indítványát nem is vihette keresztül, mindazáltal azon nagy érdeme van, hogy az oly rég hallgató Eötvöst szólásra bírta.

— Magyarhonnak egy vidéke sem marad hátra a ti-zenkét év előtt dicsőséggel megharcolt s becsülettel elbu-kott szabadságharc megcsontult fiaiak segélyezésére való egyesülésben.

— A „M. O.” bécsi levelezője szerint az országgyű-lési meghívólevelek írása folyvást késik a kancelláriában. A halogatás okául azt adják, hogy a királyi propositio-kal még nincsenek tisztában.

— A magyar akadémia jan. 21-ki ülésében ifj. Kubi-nyi Ferenc a Margit szigetén talált műemlékekről, Hen-szelmann Imre a középkori szobrászatról és festészetről ér-tekezett.

— Gömörmegye feliratának következő két nevezetes pontját emeljük ki: 1) mielőtt V. Ferdinánd Magyarország törvényes megkoronázott királya az országgyűlés előtt a magyar koronáról lemondana: a pragmatica sanctio értelmé-ben utódja megkoronáztatásának kérdésébe az országgyűlés bele nem ereszkehetik. 2) A koronáztatási hitlevélbe az 1843-ki törvényeknek megtartása is iktatassék belé; külö-nösen kiemeltetvén a Magyarországon lakás iránti köte-lezettség.

— A fumei községválasztás elhatározta b. Vay utján ké-relmet nyújtani ő felségéhez, hogy Fiume kerülete is mint Magyarország kiegészítő része hívassék meg az országgyűlésre. A keresk. kamara a valutakérdésben adott nyilatkozatában legsikeresebb eszköznek mondja az 1848-ki törvények szerinti felelős kormány és a magyar alkotmány mintájára készített alkotmányok behozatálát.

— Az „Allg. Ztg.” f. évi 534-dik lapján egy N.-Szebenből, január 24-ről írt levélben többek közt ezeket ol-vassuk: „Az ablakbeverések az országban napi renden van-nak, s e megtisztulási intézkedés már több hivatalnok és két it-teni (szebeni) tanár részéről. Mindenre készen kell lennünk. De legszánandóbb a beameretek helyzete, akár bennszülöt-tek, akár idegenek legyenek azok. Ez utóbbiaknak el kel-lend hagyani második hazájukat, s míg a második ha-zából visszatérőket nem lehet tudni mint fogadandjak, az-alatt a napisajtó ezen (en miniature) népvándorlás áldozatai iránt mutatkozó csekély részvétet se osztja. A Dunaféjede-lemségek felől fenyegető invasio félelme sok nyugtalanságot okoz. A nép többségénél, s itt különösen kiemeljük a román népet, még jó császári érzelme s gesamtmonarchiai szellem található. Az álmódzott daco-román törekvéseknek nyoma sincs, s a románok jó vezetés mellett a „gesamt-monarchia” érdekében jól felhasználhatók lesznek. sat.”

— Szeged városa január 4-iki országgyűlésén az ott összpontosított csendőrokkre nézve elhatározta, hogy csend-őrokkre a városnak szüksége nem lévén, óvás mellett a tár-nokmesterhez föliratot intézen. A pénzügyorség az illetékek behajtására hajdukat kért a várostól segítségül: határozot-tan megtagadtattak.

— Pest városa azon folyamodványra, hogy az ország-gyűlés Pesten tartassék — mint „P. H.” hallja — tagadó választ kapott.

— Győrött a finánczok febr. 5-kén egy szekér kon-fiskált dohányt vittek be a cs. k. dohányraktárba. Erre rop-pant néptömeg gyűlt össze az épület körül, s fenyegetőzve követelte a dohány kiadását, különben az épületet roham-al akarván bevenni. A finánczok és katonai őrség ellen-álhni nem mervén: a dohányt a nép közé kiszórták, mire a tömeg szerteszólt.

— Kossuth arcképeért a sajtóhatóság a „Budapesti képes újság” felfoglalva, szerkesztője Vahot Imre kijelenti, hogy mind addig, míg alkotmányos sajtó-szabadság nem lesz, a lapszerkesztéstől visszalép.

— Máramaros megye a jan. 16-diki leiratra hatá-rozott feliratában kijelenti, hogy az ország csak az 1848-ki állapot visszaállítás mellett békithető ki, kívánja menekült hazánkiai feltétlen hazatérhetését, mint a ki-llek tetteik csak a reactio ellen intézett önfentartási lépések voltak; kimondja, hogy a birodalom fenntartására s a közös szabadság biztosítására más módot nem lát, mint hogyha a fejedelem Budára teszi át lakását s a nemzeti sajtóságokat s jogot tisztelet-ben tartja.

— Honban — mint „M. O.”-nak írják — a megye által kivetett adót, mely a császári adónak alig negyedét te-szi, nagyrészt már beszedték, bár azt a bukott rendszer em-berei mindenképp akadályozni iparkodtak.

— Pozsony megyének cs. kir. haditörvényszék által kivégeztetett lelkes fiaért a bizottmány által elrendelt gyász-isteniztetelést Bécsből eltoltattak.

— A telkei urbéri vagy majorsági minőségének be-bizonyítására a határidő Erdélyt illetőleg 1862 június végeig van meghosszabbítva.

— A „Gaz. di Fiume” írja, hogy a fumei városi ta-nács, mely a legjobb magyar szellemű lakosai, a zagrabi báni értekezletől kinevezett kerületi főispánt nem ismeri el törvényesnek, s előre kijelenti, hogy semmi rendeletének se fog engedelmeskedni. Febr. 7-én Fiuméből távirják, hogy a főispán az utóbbi napokban elkövetett tinténetek és erőszakoskodások folytán intő felhívást intézett a lakosokhoz. Az ideiglenes helyhatóság szervezésé kidolgozására kiküldött bizott-mány a jelen állapotnak marcz. 1-ig megtartását javasolja.

— Ragusából írják, hogy Ragusa és Cattaro, jöllehet 1815 előtt nem tartozott Dalmatiához, szintén öhajfja Dalmatia egyesülését Horvátországgal, remélvén, hogy Hor-vátországgal Magyarországgal fog egyesülni. Ez ügyben köve-tekét küldenek Bécsbe és Zágrábba.

Nemzeti színház. — Febr. 2-kán „A megtagadott.” Szigligetinek itt először színpadra került drámája. Nem jó-solhatjuk, hogy e színműnek jövője lehetne a színpadon, mint a mely az író leggyöngyösebb művei közé tartozik.

Febr. 3-kán „Pünkösdi királynő.” Szigligeti Anna kedves viola volt. Komáromi (Kelendi János) rekedsége dacára igen jó mulattatótt.

Febr. 4-kén „Romeo és Julia” szomorujáték. Szigligeti Anna (Julia) a rajongó szerelem mesteri érzékitője vala; míg Komáromi Romeóból félig-meddig burlesk alakot csinált. Ő minden lehet inkább, mint fellengően nemes szerelmes. Jól személyesíté Uffalussy a heves Mercutiot; de olyan komé-diasszerűleg volt ültőve.

Febr. 5-kén „Ernani.” Ormai halad — hangja napon-kint hajlékonyabb. Marcelli hatalmas hangját nagyon kiméli, habár a közönség megérdemli, hogy ha tul nem erőlteti is

magát, de igen ne is fűvénykedjék hangjával. Panly mint mindig, most is helyén volt a czimszerepben.

Febr. 6-kán. Közkívánatra Szigligeti Jolán föléptével ismét „Szerencse gyermeke” sikerült dráma. (Hernance) Szigligeti Jolán kedves naiv alak, a fesztelen könnyűded szerepet átvéve teljesen, s kellő kimértéggel vivé ki. Boér jó (Abbé) volt, és Tóthné tiszteletet keltő hercegnő. Ujfalussy (Breteville), Komáromi (Anatole), Follinusz (Honorata grófné), Ujfalussy (Gilberte) mindnyájan jó felfogással működtek.

Február 7-kén. „Mama.” Boérné Mogoriné szerepét kiválóan személyesíté. Ezen szerepkörben Boérné kiemelést érdemel mind felfogási, mind kiviteli tekintetben. A jellem határozottan kerekedik ki kezelése alatt, be nem árnyékolatva sem szavalati modorosság, sem tapshajhászai plasztika ferdtések által. Rég jegyeztük meg róla, hogy barátja a természetességnek, — ideje már — ki is mondanunk. Szigligeti Anna (Czili) a feltűnésség kinyomataival batott, — és igen Komáromi (Ugri Miska) ügyességével. Boér (Szekfi), Tar (Berki) megjártak.

POLITIKAI HIREK.

— Az olasz orvos, ki megkérte Garibaldit, hogy kaponyáját megvizsgálhassa, Bixio, Deideri és Bechi kíséretében megérkezett Caprerába. Maddalena szigetere gyűlnék mind azok kik Garibaldit látni akarják. Az orvos itt két angol gőzöst talált, s a Dumas hajóját, melyek mind Garibaldi bámulókat szállítottak. Itt lakik Garibaldival jó barátságban álló Susini család. Az öreg Susini vette Caprerát Garibaldinak 50 lírán. Kaponyatánarunk több angolt talált Garibaldinál, közöttük Derby lord unoka öccsét. Midőn az angolok eltávoztak, Garibaldi hozzá fogott szokott munkájához, a kövágáshoz, melyből kerítését rakatja, leánya, Teresita az alatt a fiatalsággal egy zongora mellett tánczolt. A legnagyobb szoba s a rendes gyűlőhely, a szép kilitással bíró konyha. Deideri ur és neje is itt laknak, ez utóbbi viszi a gazdasszonyiságot, ezeknek összes vagyona 60.000 líra, s minthogy magtalanok, Teresitát örökösüknek fogadták. A kaponyász 25 percz hosszáig vizsgálta Garibaldi fejét, s pontos mérkélés után a következőket jegyezte föl róla: Garibaldi 1 metre 64 centimetre magas, arányos testű, de rendkívül erőteljes, idegesvérmes vérmérsékletű. Gall rendszere szerint föltűnően kiképződék rajta: nagy önmérséklet, okosság, hidegvérűség, erkölcsi szigor, komoly ékes szótlás, kiváló becsületesség és hűség, barátaí iránti engedékenység, rendkívüli éles látás. A háznál az összes család egy siket szakácsból áll, mindenki maga tisztítja czipőjét. Mig az orvos ott volt, Garibaldi rendszeren 5 órakor kelt föl, s kezdett kövágó munkájához. A posta sok levelet hozott, újságot csak a Dirittot, s a londoni képes újságnak azt a számát, a melyben Garibaldinak egy rossz képe van.

— II. Ferencz a sziciliiaiakhoz egy kiáltványt intézett, melyben tőlök maga és családja számára menedéket kér. Igéri, hogy az 1812 ki alkotmányt visszaállítja azon módosításokkal, melyeket a nemzeti parlament jónak lát. Gaeta királyának e szava kiáltó szó a pusztában.

— Az „Ind. Belg.” szerint az abruzzói fölkelés teljesen el van nyomva — de azért a gaetái camarilla még mindig remél, ha egyébbe nem, a mindenütt rendezett összeesküvésekbe. A napokban fedeztek föl egy egyleti Nápolyban, s tagjait legkisebb ellenállás nélkül fogdosták be, pedig a még mindig Mola di Gaetanál mulató Carignan herceg a helyőrséget Gaeta alá vitte, a város egészen a nemzeti őrségre van hagyva. Calabriában se volt sikere az összeesküvéseknek, s csak is a börtönök megtelését eredményezte.

— Egy római sürgöny szerint, a pápa visszahívta seregét. Az abruzzói lázadást Trapani és Merode gróf szervezték volt. 15 ezer piemonti vonult át Umbriában a nápolyi földre.

— A francia törvényhozó test február. 5-kén megkapta azon diplomatiái okiratokat, a melyek a császár beszédével együtt a válaszfórlat tárgyalásánál alapul fognak szolgálni. Ezen okiratok tárgyzák Közép-Olaszország egyesülését Piemonttal, Savoyának és Nizzának Franciaországba keblését, a római és déli olaszországi dolgokat, a varsói találkozást, a syriai ügyeket és a chinai expedíciót. Ezen okiratok az „Ind. belge” szerint két roppant kötetet tesznek, s vannak közöttük végtelen kényes természetűek, s olyanok is, melyeknek közlését alig lehetett volna várni még oly parlamenttel is, a mely, mint az angol, a külpolitikára tulnyomó befolyást gyakorol.

— Lamarmora tkk. mint az „Ind. belge” lapnak Berlinből táviratozzák, febr. 5-kén utazott el Berlinből Páris és Turin felé. A porosz király Victor Emanuel rendkívüli követét a veres sas rendjel gyémántos első osztályával ékesítette föl.

— A „Patrie” febr. 5-én jelenti: „A madridi „Correspondencia” közli, hogy ott oly sürgönyt kaptak, mely azt jelenti, hogy a szent atya Rómát elhagyni készül. Mi állíthatni véljük, hogy ezen tudósítás teljesen valótlan.

— A „Correspondencia” febr. 4-kén egy hír nyomán megemlíti, hogy Spanyolországban a Juan-pártiak és a

democraták erősen conspirálnak és hogy a kormány, mely őket szemmel tartja, teljesen el van készülve, hogy szigorú megtorlást gyakoroljon.

— Az angol sajtó ellenzése dacára, mely megmutatni igyekszik, hogy Syriában a francia megszállásra többé nincs szükség, elhatározta Franciaország hogy mindaddig ki nem vonja onnan seregét, míg a bizottmány ügye tisztán elhatározva nincs. Egyébiránt azon hír, hogy Dufferin lord angol biztos mart. 3-kán, mint a megszállás határnapján Syriát oda hagyná, teljesen alaptalan.

— Beszélük, hogy két francia hadosztály fogná közlebb megszállni Umbriát és a határvidékeket. Ez intézkedés célja volna közép-Olaszországban, korán működési basist biztosítani a hadi eshetőségekre.

— A hadügyminiszterium Strassburgban és Metzben annyi hadsereget szándékszik összehalmozni, hogy elég legyen egy egész évre egy 400,000 emberből álló hadsereg részére.

— Az „Opin. nat.” írja: Ha jól értesülünk, Ausztria és Poroszország párisi képviselőit, nem csak ki nem elégíti, de sőt felfelgerelte a császár trónbeszéde. Kellemetlenül érinté az említett követeket az, hogy Piemont magaviseletét a trónbeszéd nem kárhoztatá. Szerintök a császár udvariasan eltemeté a nápolyi királyt, és az osztrák követ azon igazságos ügyben, melytől Franciaország pártolását nem tagadja meg, czélzást látott Velenczére és Magyarországra, és általában a mozgalomban levő nemzetiségekre. Az orosz követség nál azonban kivétel nélkül helyeslik a császári beszédet, minthogy benne semmi említés nem volt az Angliához való nagyobb közeledésről.

— John Richardson, a londoni községtanács tagja, több idő előtt indítványt tön, hogy Garibaldi a city diszpolgar jogával ruháztassék fel. A tábornokokhoz előbb kérdést intézett a végett, hogy elfogadja-e azt s meglátogatja-e Angolországot? Mire Garibaldi következőleg válaszolt: Caprera, jan. 21. Uram! Óhajtam Angolországba utazni, hogy nemes népének azon erkölcsi és anyagi részvétét, melyben Olaszországot részelte, személyesen megköszönjem; de e pillanatban lehetlen az időt kijelölnöm, midőn szívem óhajtasának eleget tehetek. Addig is fogadja köszönetemet szándoklolt indítványáért, melyet szívből jóváhagytok. Önnek stb.

— A M. O. bécsi levelezője írja, hogy Londonban azon dolgoznak, miként Piemontot és Ausztriát a velencei kérdés békés megoldása végett egyenes alkudozásra bírják. Cavour már késznek nyilatkozott az angol előterjesztvény elfogadására s kész szárd diplomatát küldeni Bécsbe, ha az itteni angol követ lord Bloomfieldnek sikerül a bécsi kormányt e tervre nézve megnyerni. Bloomfield a velencei kérdést eddigelő nem is említette, de kormányának új közvetítési tervét rövid időn szóba hozza. Egyelőre kételkedünk, hogy a bécsi és turini kabinettet sikerülhessen alkudozásra bírnia.

— Az angol alsóház f. h. 6-ki ülésében Fitzgerald roszálja Russel lord octoberi sürgönyét, mert ez megtagadja a be nem avatkozás elvét és veszedelmes forradalmi törekvéseket védelmez. Felvilágosítást kér Angliának Franciaországgal való viszonyáról. Russel védelmezi a megtámadott sürgönyt és bebizonyítani igyekszik, hogy Sardinia nem tehetné, hogy Nápolyban fel ne lépjen. Russel kijelenté aztán, hogy a zultán és Anglia beleegyeznek a syriai ügyben tartandó értekezletbe. Végezetül reményét fejezi ki a béke fentartása iránt.

— Berlin, febr. 8. A követi kamara mai ülésében a feliratról vitát folytatták. A kurhesseni kérdésre nézve Schleinitz kinyilatkoztató, hogy annak szerencsés megoldását még reméli. Az 1831-diki alkotmánynak fegyveres erővel odaerőszakolása Poroszországra nézve a legnagyobb mérvben jogellenes lenne, mint azt a Bund eljárásából előre láthatni. A vitatott szövetségi határozat alapjáni működést Poroszország nem fog türhetni. A kurhesseni kérdés Poroszországot csak annyiban érdekli, a mennyiben a szövetséggyűlésen tárgyalatik, különben az csupán Kurhessen tartomány bense ügye.

— Bukarest, jan. 31. A mult évi novemberben elkobozott hajószállományok, melyek két telep vontcsövű ágyukból s 8—9000 fegyverből s töltésekből állottak, tegnapide megérkeztek; a hadügyminiszter rendeleténél fogva a fegyverek a helybeli őrsapatok közt fognak felosztatni, az ágyuk pedig a fejedelmi nyári palotánál állíttatnak fel. A további rendeletek a körutattevő fejedelemtől vártanak. A magyar menekültek elutazása a legjobb rendben történt. Közülök tizenegyen hazájukba visszatértek, a többi (állítólak 150—160) Törökországba tovább utazott. Ennek dacára ismét több magyar (gabona- és sertés-kereskedő utlevelekkel) érkezett ide, s egyelőre itt szándékoznak maradni. Nem hiszik, hogy bármily akadályra találjanak.

— Több mint 400 éve már, hogy a törökországi keresztényeknek nem volt szabad a templomtornyokban harangot használni, képzelhető azért mily mennyei gyönyört okozhatott a szegény rajáknak egy ily harang felállítás, mely Trebinje mellett a duzi-i kolostor tornyában a mult január hó 2-kán szólt meg. Herczegovina összes népsége kedvező jelnek tekinté e kis politikai eseményt.

— Galaczból, január 20-ról írják a triesti lapnak: A magyar menekültek száma újv óta jelentékenyül szaporodott. A kemény tél mellett is ezek, mint vándor madarak, csoportosan szállnak át a határon. De igen sok csak a késő bánatot kapja foglalól, melybe megérkezése után azonnal dusan részesül. A menekültek többnyire erdélyi magyarok, Maros-Vásárhely környékéről, jobbadán tunulók, vagyonos szülők gyermekei, de vannak közöttük vagyontalanok, korosabbak, sőt családapák is. — A moldovai-oláhországi kormánytól szállást s napjára egy frankot kapnak. Hogy mit fognak itt tenni, nem tudják, de remélik, hogy fegyveres kézzel fognak visszatérhetni hazájukba, ott a dolgok új rendét megalapítani. Ugy látszik, messziről vezeték az egészet. Az oláh kormány és a menekültek közt természetesen nincs egyetértés. Az itteni nép közönyös. Sokan megszállást várnak, s hihetőleg ezzel a nóta he is fog végződni.

Ujabbak. — London, febr. 8. Az alsó házi ülésben Russel kijelenti, hogy a druz főnököket a biztosok beleegyezése nélkül kivégezni nem lehet. A felsőházban Normanby, az olasz választások nem szabad voltára fogja felkérni a ház figyelmét.

— Turin, febr. 7. A mai Opinione jelenti Milanóból f. hó 6-ról: a lombardi főpapság az összes papokhoz köriratot bocsátott szét, a melyben őket a kormány által életbe léptetendő kereszténytelen polgári házasság ellen küzdeni felszólítja. Peruggia, febr. 3. Néhány umbriai püspök a spoletói érsek vezérlete alatt a kolostorokat eltöröl rendelő megsemmisítésére nézve keresetet szándékolnak indítani. A per vitelét Cervetti genuai ügyvéd vállalta el.

— Róma, febr. 6. Erős piemonti hadsapatok vonulnak át Umbrián Nápolyba. — Avola-, Avelino- és Ascoliban zendülés tört ki. Wolkonski beteg; egy más orosz diplomata Ferencz királynak s testvéreinek a fehér sarsrend nagy szalgajt vivé meg.

— Cialdini döntő csatára készül. Szakavatottak egyébiránt állítják, hogy egyhamar nem fog bevétetni a vár. Sőt maga Persano is azt bevehetlennék mondta, főleg miután tizenegyi járművével tökéletesen nem ostromzárhatja azt.

— Páris, febr. 9. Meg van czáfolva a portához állítólag intézett francia jegyzék.

— A francia törvényhozó testtel közöltetett a kormány külpolitikája. Ennek főbb mozzanatai a következők: Olaszországban be nem avatkozás, de háboru esetére biztosítása a villafrancai békekötés eredményeinek: a francia megszálló csapatoknak Rómában való maradását maga a sz. atya kívánta; a kormány tetzésére bizza a hatalmaknak a syriai ügyben értekezni, azt sem bánja, ha bármely más hatalom résztvesz is az intervencióban. Metternich hg. azt nyilvánítá Párisban, hogy Ferencz József császár reméli békés uton elintézhetni a magyarországi ügyeket. Párisban híre jár, hogy Miksa főhg és Rechberg gróf oda mennek. A syriai ügyben az értekezlet apr. 15-kén fogna összeülni.

— Beyruti levelek szerint Libanonban ismét kitörőfélben van a mozgalom. Moktaranál 12,000 druz gyűlt össze azon szándékkal, hogy meggátolják a főnökeik felett hozott ítélet végrehajtását.

— Washington, jan. 20. A georgiai arsenal megadta magát az állam hadainak. Charleston népe elégedetlen a kormány magatartásával, Buchanan erősítéseket küldött Sumterbe és Pickenybe. Louisiana elszakadt az uniótól.

A „K. Közlöny” távirati sürgönye. *)

Feladatott K. Fejérvárt, febr. 12-kén 3 óra 35 perczkor délután. Megérkezett Kolozvárra 5 óra 15

Az értekezlet bezárattott. A kormány elibe három kívánat fog fölterjesztetni. Az első az 1848-diki törvények mellett nyilatkozik, ezt támogatja minden magyar, székely, és városi értekezleti tag, a szászok közül Stäbriger, b. Konradshelm, Biederfels, s némileg Trausch.

A második kívánat új választási törvényt hoz indítványba. Ezt támogatja Schulutz s minden román értekezleti tag. Pap Gusztáv nem volt jelen.

Harmadik: Erdélynek új szervezése és rendi s érdekek szerinti képviselete Styria példájára Goluchowszky alkotmányterve szerint, a nemzetiségek tekintetbe vételével. Ezt gyámolította a más négy szász értekezleti tag, s még hozzá kívánták az unió-törvény átvizsgálását.

*) E telegrammot külön kinyomtatban is szétküldöttük. Szerk.

A „Triest. Ztg.“nak írják Turinből február 5-éről: „Ha a császárnak valóban komoly szándéka minden összehúzóást kerülni, miért növeli már eddig is óriási hadikészületeit? mi célból összpontosít Savoyába 50 ezer embert, mint ezt a „Gazetta militare“ jelenti? Miért szervezi mint a „Campanile“ írja, Piemontban a francia katonai élelmészést? Miért vannak már a fuvarosok az eleség szállításra megfogadva? A közelebbi hónapok feleletet adandnak e kérdésekre, most csak annyit jegyzünk meg, hogy Napoleon és kormánya tettei most is ellentétben állanak szavaival. A levélíró ezután áttér a nápolyi és szicíliai állapotok ismertetésére, sőtét rajzából kitűnik, hogy az „Allg. Ztg.“ embereivel tart, kik mindig azt a politikát tartják boldogítónak, melytől a népek szabadulni akarnak — ezért szavait óvatossá kell vennünk.

A turini „Opinione“ bátorságot vesz magának a francia politikát Villafranca óta sokkal kedvezőbbnek magyarázni az olasz egység iránt, mintsem azt Párisban rosz neven ne vehetnék. „Nem azt kell nézni — ugymond — a mit Napoleon azóta tett, hanem mit nem tett.“

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE február 9-kén.

Állam-adósság.	pénzben	áruban		pénzben	áruban
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	76.30	76.70	Ausztr. államvaspálya	288.— 289.—
5%-os metalliques	100 frt.	65.—	65.25	Nyugati vasut	186.50 187.50
Földtehermentesítések.				Parubitz vasut	105.50 106.50
5%-os magyarországi	100 frt.	65.50	66.—	Tisza vasut	147.— 147.—
5%-os bánsági, horvát és sláv	100 frt.	64.—	64.50	Déli vaspálya 60% (ex div.)	189.— 190.—
5%-os erdélyi	100 frt.	61.50	62.—	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	168.50 169.—
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	109.— 111.—
Trieszti db.	100 ft pp.	125.—	126.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.— 22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	97.50	98.—	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.— 64.—
Budai városközség db	40 ft a.é.	37.25	37.75	Váltók (devisek)	
Eszterházy	40 ft pp.	89.—	90.—	Három hónapra.	
Salm	40 ft pp.	35.75	36.25	Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a.é.) 3%	127.— 127.25
Palfy	40 ft pp.	37.25	37.75	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2 %	122.50 122.75
Clary	40 ft pp.	34.75	35.—	Berlin 100 tallér (150 ft ausztr. érték.) 4 %	— —
St. Genois	40 ft pp.	36.—	36.50	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 %	123.25 123.75
Windischgrätz	20 ft pp.	20.50	21.—	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 1/2 %	108.25 108.75
Waldstein	20 ft pp.	24.75	25.25	London 10 font sterling. (100 ft 23 1/4 kr) 4 1/2 %	144.25 141.50
Keglevich	10 ft pp.	15.—	15.50	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. éri.) 3 1/2 %	56.70 56.90
Részvények.				Pénzmekek.	
Nemzeti bank ex div.)		740.—	742.—	Korona	19.80 —
Hitelintézet 200 frt		165.70	166.10	Császári arany	6.81 —
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt		583.—	585.—	Rezsény arany	6.80 —
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.		415.—	417.—	Napoleon's or	11.55 —
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.		160.—	170.—	Orosz imperiale	11.85 —
Budapesti lánchíd 500 ft pp.		395.—	400.—	Ezüst	43.— —
Éjszakai vasut		1908.30	1908.80	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	40.— —

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(40) (6-6)
A kolozsvári gőzmalom tulajdonosa, a szép, megtakarított és rosz nélkül való **tisztabúzájának nagy vékáját** — annak jó-ságát tekintetbe véve — **itt helyt fizeti 2 forint 20 krtól 2 forint 40 krajczárig ausztr. értékben.**

Haszonbéri hirdetés.

(43) (2-3)
Nemes Marosszékből Agárd helységben, M. Várhely sz. kir. városától egy órányi távolságra, egy 350 hold kiterjedésű fekvő birtok, vagy mivelet szerint: 266 hold szántó, 38 hold kaszáló, 42 hold legelő, és 4 hold szőlő, továbbá egy curia, a gazdasághoz szükségesítő s jó karban

levő épületekkel, egy 12 belső telekkel s 1000 uzsora napszámmal, jelen évi mártius 15-kétől kezdve négy egymás utáni évekre bérbe adódik. Bérleti szándékozók kéretnek szándokukat szóval vagy bérmentes levéllel M. Várhelyt 4345. szám alatti tulajdonosnak kijelenteni, hol a bérlet föltételei is meg tudhatók.

Maros-Várhely, február 6-kán, 1861.

POP J. G. Anatherin-szájvize.

(1150) 1 1/2 1861. (7-7)
Már nálunk is lassanként mind több figyelmet kezdenek a fogakra fordítani, mire azoknak oly nagy szüksége van, hogy az ember fájdalmak és kellemetlenségtől megóvassék. Nincs fájdalom a fogfájáshoz hasonló. Maga a szép Helena is rosz fogakkal és ennek következtében roszbűz lehellettel kéri nélkül maradt volna, s amaz, a historiában ismeretes miniszter, a kit a trónra lépett fiatal uralkodó nyugalmazott, mivel az agg állam-férfi rosz fogai reá kellemetlenül hatottak, nem halt volna tört szívvél meg. Az ismeretes mondat: „principiis obsta, sero medicina paratur“ semmire se alkalmazható tehát annyira mint a fogakra.

A fogfájdalomnak legkisebb mutatkozására azonnal használni kell a POPP ANATHERIN-SZÁJVIZET, s azonnal meg vagyunk óva azon káros következményektől, melyeket a saját magunk irányában köteleseggel szokott maga után vonni. „Vigyázzunk magunkra!“ — ez az első szabály, ha az ember egészséges akar maradni, s ez különösen a fogakra nézve áll. Minden betegségre több gondot fordítunk, mint a fogfájásra, s pedig ez nemcsak a legkisebb betegség, hanem a legkellemetlenebb is, melyeket egész életen át gyötörvén. Arra, hogy a fogak minő szerepet visznek betegségek történetében, rendszeren csak akkor gondolnak, midőn azok már fájnak, s kihuzandók. De akkor már késő, már csak gyökeres orvoslás, a bajnak gyökerestől való eltávolítása segít.

Ambar Popp Anatherin-szájvize majd minden nagyobb háztartásnál alkalmazva van, mégis figyelemztetjük azokat, a kik még azt nem ismerik, hogy mily hathatós az. Ez a legpompásabb szer a fogak épen tartására, a fájdalom eltávolítására, s ha a baj elharapódzott, annak megakadályozására. Különösen alkalmas a fog-tisztításra még akkor is, ha a borkó lerakódás már kezdetét vette; visszaadja a fognak szép és természetes színét, s a műfogakat is tisztán tartja; elszibbasztja az odvas fogak fájdalmát, és a kezdetben levő fog-eyődéseket megszünteti; meggyógyítja a petyhüdt foghúst, szilárdítja az ingó fogakat, s biztos gyógyszer a foghús-vérzés könnyebb esetében. Hathatós továbbá a foghús rothadása ellen, rheumatizmus fájdalmaknál, s megbecsülhetetlen végül azért, hogy a lehelletet kellemes szagúvá teszi, s rögzött száj-szagot is eltávolítja.

Az elismerés, a melyben az Anatherin-szájviz részestül, nem csak általános elterjedése, hanem számtalan dicséret iratok által is bizonyítható. Bizonyítványt birunk herczeg Eszterházy znyé, gróf Friczné, gróf Fürstenberg, báró Pereira, s több orvosoktól, mint Oppolzer, Heller, Brants, Ritter, Schaffer stb.

Ezen Anatherin-szájviz kapható, Kolozsvárt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszer-táraikban. Tordán: Wolff G. gyógyszer. Szebenben: Zöhrer és Müller, Steiner gyógyszerész. Brassóban Fabick János fia és G. János fia. Károly-Fejérvárt: Rusz, Wagner könyvtáros. Segesvárt: Misselbacher J. M. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J., Huzella. Fogarason: Neherer. M.-Vásárhelyen: Büchler D. és Fogarasi. Balászfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht, Leonhardt J., és Wotsch gyógyszer. Szász-Régenben: Traugott és Wachner, Zilahon: Ifj. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszerész. Saltzman és Czanak J. urak.

(42) F. év márczius 2-kán lesz a a budai kölcsön-sorsjegyek ötödik húzása.

A sorsolási terve e 50,000 sorsjegyből álló vállalatnak 4. 679. 675 oszt. ért. forintra van fektetve, s ez 40,000, — 30,000, — 20,000, — 10,000, — 5,000, — 2,000, — 1,000, — 500, — 250, — 125, — 62, — 31, — 15, — 7, — 3, — 1, — 0,50, — 0,25, — 0,125, — 0,0625, — 0,03125, — 0,015625, — 0,0078125, — 0,00390625, — 0,001953125, — 0,0009765625, — 0,00048828125, — 0,000244140625, — 0,0001220703125, — 0,00006103515625, — 0,000030517578125, — 0,0000152587890625, — 0,00000762939453125, — 0,000003814697265625, — 0,0000019073486328125, — 0,00000095367431640625, — 0,000000476837158203125, — 0,0000002384185791015625, — 0,00000011920928955078125, — 0,000000059604644775390625, — 0,0000000298023223876953125, — 0,00000001490116119384765625, — 0,000000007450580596923828125, — 0,0000000037252902984619140625, — 0,00000000186264514923095703125, — 0,000000000931322574615478515625, — 0,0000000004656612873077392578125, — 0,00000000023283064365386962890625, — 0,000000000116415321826934814453125, — 0,0000000000582076609134674072265625, — 0,00000000002910383045673370361328125, — 0,000000000014551915228366851806640625, — 0,0000000000072759576141834259033203125, — 0,00000000000363797880709171295166015625, — 0,000000000001818989403545856475830078125, — 0,0000000000009094947017729282379150390625, — 0,00000000000045474735088646411895751953125, — 0,000000000000227373675443232059478759765625, — 0,0000000000001136868377216160297393798828125, — 0,00000000000005684341886080801486968994140625, — 0,000000000000028421709430404007434844970703125, — 0,0000000000000142108547152020037174224853515625, — 0,00000000000000710542735760100185871124267578125, — 0,00000000000000355271367880050092935562133890625, — 0,000000000000001776356839400250464677810669453125, — 0,0000000000000008881784197001252323389053347265625, — 0,00000000000000044408920985006261616945266736328125, — 0,000000000000000222044604925031308084726333681640625, — 0,0000000000000001110223024625156540423631668408203125, — 0,00000000000000005551115123125782702118158342041015625, — 0,000000000000000027755575615628913510590791710205078125, — 0,0000000000000000138777878078144567552953958551025390625, — 0,00000000000000000693889390390722837764769792755126953125, — 0,000000000000000003469446951953614188823848963775634765625, — 0,0000000000000000017347234759768070944119244818878173828125, — 0,000000000000000000867361737988403547205596224094390890625, — 0,0000000000000000004336808689942017736027981120471954453125, — 0,00000000000000000021684043449710088680139905602359772265625, — 0,000000000000000000108420217248550443400699528011798861328125, — 0,0000000000000000000542101086242752217003497640058994306640625, — 0,00000000000000000002710505431213761085017488200294971533203125, — 0,000000000000000000013552527156068805425087441001474857666015625, — 0,0000000000000000000067762635780344027125437205007374288330078125, — 0,00000000000000000000338813178901720135627186025003687141650390625, — 0,000000000000000000001694065894508600678135930125018435708251953125, — 0,0000000000000000000008470329472543300339069650625009217854109765625, — 0,00000000000000000000042351647362716501695348253125004608925548828125, — 0,000000000000000000000211758236813582508476741265625002304462744140625, — 0,000000000000000000000105879118406791254238370632812500115223117220703125, — 0,0000000000000000000000529395592033956271191853164062500057611558603515625, — 0,00000000000000000000002646977960169781355959265820312500028805779301578125, — 0,00000000000000000000001323488980084890677979632910156250001440288965015390625, — 0,00000000000000000000000661744490042445338989816455078125000072014448250196953125, — 0,00000000000000000000000330872245021222669494908227539062500003600722412500984765625, — 0,00000000000000000000000165436122510611334747454113769531250000180036120625004923828125, — 0,00000000000000000000000082718061255305667373727056884765625000009001806031250024619140625, — 0,00000000000000000000000041359030627652833686863528442382812500000450090301562500123095703125, — 0,00000000000000000000000020679515313826416843431764221191406250000022504515078125000615478515625, — 0,0000000000000000000000001033975765691320842171588211059570312500000112502257656250003077392578125, — 0,000000000000000000000000051698788284566042108579410552978515625000000562511287793015625, — 0,00000000000000000000000002584939414228302105428970527648925781250000002812556438965078125, — 0,00000000000000000000000001292469707114151052714485263824462890625000000140625282194825390625, — 0,0000000000000000000000000064623485355707552635722263191223145312500000007031251410974126953125, — 0,0000000000000000000000000032311742677853776317861131595611157656250000003515625070548706328125, — 0,000000000000000000000000001615587133892688815893056579780557828125000000175781250352743531640625, — 0,0000000000000000000000000008077935669463444079465282898902789062500000008789062501763717658203125, — 0,000000000000000000000000000403896783473172203973264144945114453125000000439453125008818587828125, — 0,00000000000000000000000000020194839173658610198663207247255722656250000021972656250044092939140625, — 0,00000000000000000000000000010097419586829305099331603623627861328125000001098632812500220464695703125, — 0,00000000000000000000000000005048709793414652549966580181181430664062500000054931640625001102323478515625, — 0,00000000000000000000000000002524354896707326274983290090590715332031250000002746582031250005511617392578125, — 0,000000000000000000000000000012621774483536631374916450452953576660156250000001373291015625000275580869628125, — 0,00000000000000000000000000000631088724176831568745822522647778833007812500000068664550781250001377904348140625, — 0,00000000000000000000000000000315544362088415784372911261323889416503906250000003433227539062500006889521740703125, — 0,00000000000000000000000000000157772181044207892186455630661944708251953125000000171661376953125000034447608703515625, — 0,000000000000000000000000000000788860905221039460932278153309723541259765625000000085830688476562500001722380435178125, — 0,000000000000000000000000000000394430452610519730466114076654861770629882812500000004291534422882812500000861190217578125, — 0,000000000000000000000000000000197215226305259865233057038327430885314941406250000000214576721144140625000004305951087890625, — 0,000000000000000000000000000000098607613152629932616528519163715442657470703125000000010728836057207031250000021529755439453125, — 0,00000000000000000000000000000004930380657631496630826425958185772132873535156250000000536441802860351562500000107648777197265625, — 0,00000000000000000000000000000002465190328815748315413212979092886066436767578125000000026822090143015625000001078243885986328125, — 0,00000000000000000000000000000001232595164407874157706606489546443033218383789062500000013411045071507812500000107912194299306640625, — 0,00000000000000000000000000000000616297582203937078853303244773221516609191894531250000006705522535753906250000010800609714986953125, — 0,0000000000000000000000000000000030814879110196853942665162238661075830459594726562500000335276126787695312500000108103048574934765625, — 0,0000000000000000000000000000000015407439555098426971332581119330537915229797363281250000016763806339384765625000001082015242874968953125, — 0,00000000000000000000000000000000077037197775492134856662905596652689576148986816406250000083819031696923828125000001083007621437484453125, — 0,0000000000000000000000000000000003851859888774606742833145279832634478807449340703125000004190951584846191406250000010840038107187422265625, — 0,000000000000000000000000000000000192592994438730337141657263991631723940372467035156250000209547579242309570312500000108500190535937111328125, — 0,0000000000000000000000000000000000962964972